

ARCHITEKTONICKÁ SOUTĚŽ: CENA NADACE PROMĚNY 2011 OBNOVA JIRÁSKOVÝCH SADŮ V LITOMĚŘICÍCH

POSUDKY SOUTĚŽNÍCH NÁVRHŮ

1. Atelier zahradní a krajinářské architektury – Ing. Zdenek Sendler, Brno

Autorský tým: Zdenek Sendler,
Lucie Radilová, Radka Táborová, Lýdia Šušlíková

Hodnotila: Ing. Lenka Brožová

Dle autora je základní princip architektonického řešení založen na vytvoření soudobého, kompozičně a provozně jasného řešení.

V centrální části parku, ve vazbě na kavárnu, je navržen polyfunkční parter, který tvoří „srdce“ parku, místo pro setkávání i kulturní akce. Prostor je doplněn vodními prvky, variabilním mobiliářem, altánem proti dešti. Povrch je navržen v kombinaci materiálů.

Nově navržené komunikace vychází z provozních rozborů a jsou rozděleny do tří kategorií dle jejich funkce v systému parku. Jsou odlišeny navrženým povrchem, šířkou, osvětlením.

Návrh úprav zeleně, jedné z nejdůležitějších součástí obnovy parku, počítá se zachováním všech významných dřevin a s jejich zakomponováním do řešení. Navrženo je citlivé odstranění dřevin ve špatném zdravotním stavu a přehoustlých skupin. Cílem je uvolnění hodnotných dřevin a vytvoření volnějších, slunnějších pobytových travnatých ploch. V okolí sochy vojáka je navrženo odstranění zpevněných ploch a zídek a následná úprava terénu.

Součástí návrhu jsou i úpravy sportovního a dětských hřišť.

Návrh je členěn na jednotlivé etapy řešící vždy ucelenou část.

2. MgA. Ing. arch. Michal Fišer, Ing. Štěpán Špoula, Praha

Autorský tým: MgA. Ing. arch. Michal Fišer, Ing. Štěpán Špoula,
Ing. arch. Kateřina Richtrová, Ing. arch. Lucie Kostková

Hodnotil: Ing. Maxim Turba

Návrh architektů vychází z důkladného zpracování průzkumů řešeného území. Podstatou řešení je „zhodnocení stávajícího potenciálu“ Jiráskových sadů. Návrh citlivě rehabilituje park při zachování původního přírodně-krajinářského charakteru prostoru.

Oproti stávající předimenzované síti živičných povrchů vytváří tento návrh logický systém pěších mlatových komunikací. Správně akcentuje stávající

objekt kavárny a v návaznosti na něj vhodně umísťuje venkovní posezení, jedno z dětských hřišť a štěpnic se záhonem růží a bylinek. Centrální travnatá plocha je v souladu s koncepcí přírodně-krajinářského parku. Ulici Svojsíkovu návrh hodnotně propojuje s parkem a řeší její dopravní zklidnění. Umístění dalších „tematických zahrad“ a dětských hřišť je v souladu se zadáním soutěže.

Nově navržené prvky - okolí pomníku rudoarmějce a víceúčelový amfiteátr jsou přínosné. Jejich detailní řešení není z předložených podkladů patrné. Vodní prvek je ve své formě zachován a architektonicky rehabilitován. Jeho forma však nekoresponduje s konceptem parku.

Hodnota návrhu spočívá v navázání na původní koncepci přírodně-krajinářského parku, avšak nepřináší očekávanou zásadní změnu řešeného prostoru.

Návrh je zpracován profesionálně a v souladu se zadáním soutěžních podmínek.

3. Ing. Štěpánka Šmídová, Praha

Autorský tým: Ing. Štěpánka Šmídová,
Ing. Martin Bosák, Ing. arch. Jan Pospíšil, Bc. Klára Stachová

Hodnotila: Ing. Kateřina Vaculová

V textové části chybí vyhodnocení současného stavu i analýza územních a provozních vztahů.

Akcentem celé kompozice je hlavní parter a kosterní komunikace z černého čediče. Parter je jakési polootevřené náměstíčko mezi kavárnou a vodním prvkem v příčné ose parku. Kompozičně a provozně je takovéto zvýraznění prostoru velmi vhodné, s použitým technickým řešením se nelze plně ztotožnit - čedičové pásy v mlatové ploše – vodní prvky přímo v kontaktu s mlatovým povrchem jsou provozně neudržitelné atd.

Správné je výrazné zrušení rozsahu cestní sítě a její zjednodušení. Jako problematické je možné vnímat trasování základní, kosterní komunikace z čediče (materiálově jinak typické a velmi vhodné, i když nákladné řešení), o níž autorka říká, "že tvaroslovně cituje tok řeky Labe ve styku s městem". Tato myšlenka je v terénu těžko čitelná, nepřesvědčivá, navíc provozně není plně akceptovatelná - nerespektuje hlavní provozní tahy. Chybí také výraznější zastoupení volných ploch (zejména travnatých). Citlivě jsou naopak zpracovány plochy pro hry dětí, včetně vhodného umístění. Ne úplně přesvědčivě vyzněla snaha o tematické celky. Naopak pozitivní je snaha o souznění parku s okolím Litoměřic - Polabím a Českým Středohořím. Práce s vegetační složkou je zdařilá.

4. terra florida, v.o.s., Praha

Autorský tým: Ing. arch. Lucie Vogelová, Ing. Radka Šimková,
Ing. Lada Veselá, Bc. Ondřej Duchan

Hodnotil: Ing. arch. Ivo Koukol

Návrh předkládá studii proměny dnešního kompaktního krajinářského parku v útvar s poměrně výrazným zónováním. Ostrým řezem vymezené zóny v centru a po okrajích při kratších stranách území proměňuje v odlišný typ – sadové náměstí s dřevinami vyrůstajícími z pevných, převážně mlatových ploch. Mezilehlé zóny si naopak uchovávají parkový charakter.

Pozoruhodným způsobem tak mění měřítko parku, přibližuje jej struktuře okolního města a usiluje o prolnutí parku a zástavby v lokalitě.

Zóny jsou funkčně diverzifikovány a nabízejí využití pro obyvatele a uživatele přilehlých objektů. Síť komunikací velmi dobře respektuje hlavní trasy pasantů, byť je až nadmíru hustá.

Velmi pozoruhodným je záměr recyklace materiálů, který nejen zohledňuje finanční limity investice, ale princip povyšuje na jeden z nástrojů pro tvorbu prostředí.

V parku je téměř důsledně odstraněno střední, keřové patro, což napomáhá prosvětlení a transparentnosti území a posiluje tak roli parku jako pobytového společenského prostoru. Stejným způsobem působí náhrada fontány tryskami na zpevněných plochách v úrovni terénu, tedy řešení, které obvykle vyskytuje ve veřejných prostorech typu náměstí.

Návrh je zpracován srozumitelně, profesionálně a v rozsahu zadaném soutěžními podmínkami.

5. Ing. Eva Vízková, Praha

Autorský tým: Ing. Eva Vízková, Ing. arch. Jan Červený

Hodnotila: Mgr. Jitka Přerovská

Návrh nepřetváří prostor v nový park, ale naopak se snaží zachovat genia loci místa a navázat na stopy minulosti. Studie je založena na potvrzení identity místa a hledání hodnot, které mohou propojit minulost s přítomností. Do parku jsou proto umístěny zájmové body s tematickou náplní, které mají historický kontext a připomínají řadu významných osobností Litoměřic, zejména působících v oblasti školství. Průvodcem celého parku se pak stává Alois Jirásek, po kterém je park pojmenován.

Zdůrazněn je centrální prostor parku, který je řešen v logické návaznosti na okolí. Výrazně zlepšeno je využití kavárny, která se stává přiznanou součástí centrálního prostoru. Centrum parku je vhodně doplněno pavilonem, který je možné využít pro pořádání kulturních akcí, pro výuku škol nebo pro běžný pobyt v parku při nepřízni počasí. Tvarosloví fontány včetně umístění je zachováno, návrh ztraktivňuje její využití. Obdobně návrh nemění umístění

dětských hřišť. Socha rudoarmějce je situována do travnaté plochy vedle komunikace.

Hlavní promenáda je vedena středem parku v podélné ose. Paralelní komunikace z probarveného asfaltu se jeví jako nadbytečná. Množství cest a jejich trasování se zdá být předimenzované a tříští ucelené plochy v parku. Zcela pak chybí centrální plocha pobytového trávníku.

Celkově návrh i přes svou citlivost a práci s historickým kontextem vnáší do prostoru parku až příliš mnoho atraktivit, jejichž využití a další udržitelnost nepůsobí přesvědčivě.

6. ZAHRADA NAD METUJÍ, s.r.o. (New Visit, s.r.o.), Nové Město nad Metují

Autorský tým: Ing. et Ing. Tomáš Jiránek,
Bc. Kateřina Cápová, Ondřej Černík, DiS.,
Ing. Jana Čiháčková, Ing. Jitka Jiránková,
Ing. Vlastimil Koupal, Ing. Kateřina Ludvíková

Hodnotila: Ing. Eva Wagnerová

Soutěžní návrh mimořádně citlivě a správně analyzoval a vyhodnotil provozní vztahy v parku a nejbližším okolí. Zabývá se důsledně i úpravou schématu dopravy v přilehlých komunikacích.

V nové koncepci je již reflektovaná analýza území, správně je zjednodušena cestní síť parkového prostoru. Nově navržené základní pěší trasy parkem vychází přesně z dnešních, většinově vyžívaných tras.

Kladem řešení je zachování maximálního počtu kvalitních stávajících dřevin i v novém uspořádání parku.

Zásadní pobytová plocha parku je v návrhu soustředěna zejména do 30 m pásu intenzivně udržovaného, zavlažovaného trávníku mezi dvojicí paralelních cest a pak v upraveném a rozšířeném předprostoru parkové kavárny. Ostatní plochy jsou deklarovány jako květnatá louka.

Dětská hřiště přiměřeného rozsahu jsou příhodně umístěna v parkovém prostoru.

Nově je do parkového prostoru vložena obvodová pěší komunikace.

Formální úprava památníku přiznává a zachovává tomuto objektu i nadále určitou dominanci a památník zůstává výrazným orientačním bodem této části města.

Výrazným kladem návrhu je nové, citlivé řešení okolí evangelického kostela.

Poněkud diskutabilní se však jeví podoba, parametry a počet parkových altánů ve středové části řešeného území.

Uvedené náklady na nutné demolice, probírky a ošetření stávajících dřevin se zdají značně poddimenzované.